

GÖRAN HÄGG
SÖMMARÖN

GÖRAN HÄGG
SOMMARÖN

 SAGA
EQUIMENT

Göran Hägg
SOMMARÖN

SAGA EGMONT

Sommarön

Copyright © 2001, 2018 Göran Hägg og Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711920329

1. E-boksutgåva, 2018

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är et förlag i Lindhardt og Ringhof, ett företag inom Egmont-koncernen

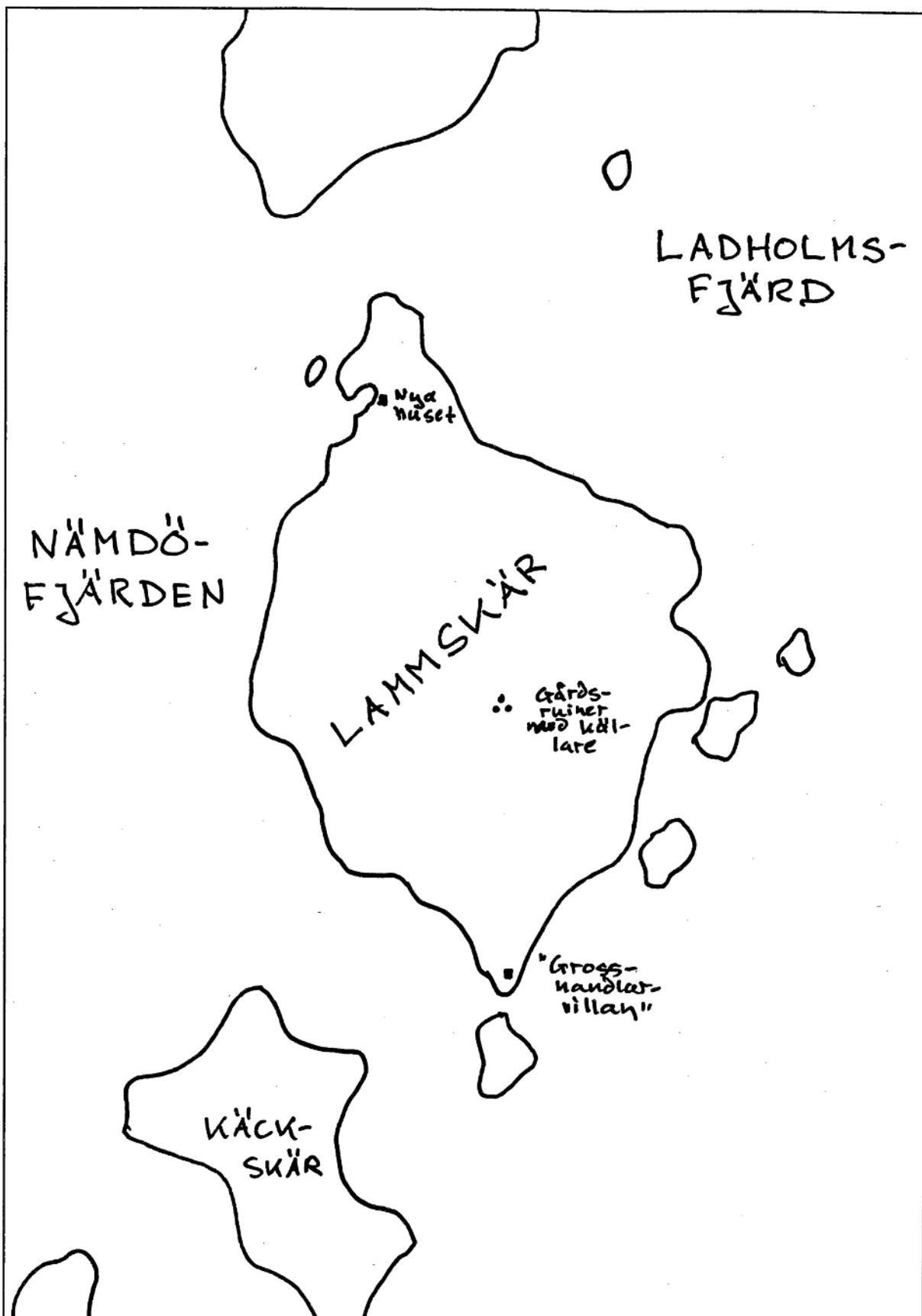
Han har en övermåttan älskad människas hjärtlösa ögon.

– ELIAS CANETTI, *Människans provins*

Never do a kindness unless completely and in isolation.

Never worry others with attempted kindness!

– EVELYN WAUGH, *Diaries*

NÄMD-
Ö

A horizontal line spans the width of the page. Above the line, on the left, is the text 'NÄMD-' with a small 'Ö' below it. To the right of the text is a hand-drawn wavy line, followed by a 'U' shape.

|

Kapitel 1

DET ÄR NÅGOT visst med öar.

Ön Lammskär ligger i Stockholms skärgård, mellan Nämdö och Runmarö. Den är inte så liten som namnet "skär" kan ge intryck av, men inte heller så stor att den någonsin kunnat rymma någon mer omfattande befolkning. Egendomen består av huvudön, utholmarna och fiskevattnen, och betecknas i fastighetsregistret som "3/8 mtl frälse i Djurö socken, Värmdö skeppslag".

Rune Burenius hade köpt hela ögruppen 1978 av arvingarna till den på sin tid inte obekante bilhandlaren Pierre Carlander. Den betingade då 1995000 kronor, ett hyggligt pris för den tiden. Men summan var givetvis skrattretande några decennier senare, sedan fastighetsspekulation, yuppievinster på IT, minskad inkomst- och utdelningsskatt, ökade sociala klyftor samt det faktum att byggförbud och strandskyddsregler i praktiken avskaffats drivit markpriserna i Stockholms skärgård i höjden.

Burenius, som var född 1938, hade gjort en rätt ovanlig karriär. Född och uppvuxen på Olympiavägen i Enskede i en av de typiska trerumsstugor som folkhemmet skapat åt sina skötsammaste företrädare hade han tillhört den första

vågen i den utbildningsexplosion som karaktäriserade Sverige under de tre första decennierna av efterkrigstiden. Pappan var montör på LM i Midsommarkransen, mamman hemma med tre barn. Burenus själv hade tagit studenten i Gubbängens läroverk 1958 och gått vidare till universitetet och en pol. mag.-examen med statskunskap, nationalekonomi och statistik som huvudämnen, samt en smula psykologi och pedagogik vid sidan av.

Rune Burenus var på sitt sätt en ståtlig karl. I sin krafts dagar hade han varit svarthårig, med klarblå ögon och anlag för kraftig solbränna. Han var cirka 1,83 lång, muskulös men redan tidigt åt det lite rundlagda hållet, på det där viset som innebär just rundlagdhet snarare än iögonenfallande fetma. Mera som ett stadigt krus med amerikansk whisky än som en bukig bastflaska med chianti. Tidigt hade han i enlighet med då rådande mode inom samhällsvetenskaperna lagt sig till med helskägg och mustasch, som han envetet behållit även sedan det vid slutet av sjuttitalet definitivt kommit ur mode även i hans egen samhällsgrupp, för att inte tala om de kretsar dit han då börjat få tillträde. Samma sak med kläderna. De blå, bruna eller svarta manchesterkostymer som hört till uniformen i ämbetsverken när han gjorde entré där på allvar kring 1970 hade han behållit, även om det, som hans anställda, kolleger och konkurrenter numera sa, var något av en gåta var han fick tag på dem i dessa dagar.

Visserligen är det brukligt att varje generation behåller sin ungdoms kläder till döddagar. Vår farmors persianpäls och konstiga mössa med falsk briljantbrosch var högsta mode bland tonårsflickor och unga damer ända ner i lägre medelklassen vid förra sekelskiftet. De luggslitna, trasiga

typer i femtiårsåldern som befolkar många av den svenska grundskolans lärarrum har bara fortsatt att klä sig som de gjorde på sextitalet som mods, hippies eller vänsterrevolutionärer. Men det är mer ovanligt att fenomenet uppträder bland de verkliga karriäristerna. Framgången brukar klä upp sina skyddslingar.

Men framgång leder också till förbluffande tolerans från andra. Vad som hos den misslyckade individen tolkas som slarv och eländig smaklöshet är hos den framgångsrike klättraren smått charmiga uttryck för fördomsfrihet och originalitet.

Rune Burenius karriär hade gått via dåvarande Skolöverstyrelsen över självsvåldigt kurs- och konferensarrangerande på statens bekostnad till utbildningsverksamhet i egen regi i den tidiga datoriseringens spår. Sjösättningen av den första egna kurskonsultfirman skedde fortfarande med Statsverket som främsta kund för de kurser och utbildningar som företaget erbjöd. Dessutom hade han skött pengarna skickligt. Rune Burenius hade sett till att ha aktiebolag långt innan det blev vanligt bland den sortens konsulter. De ibland stora förskott för uppdragsutbildning från kommun och landsting som han administrerade och var en mästare på att ta ut kunde med fördel korttidsinvesteras i det sena sjuttitalets mer expansiva branscher som kontorsfastigheter, kemi och kärnkraftsteknologi, i väntan på att de åter skulle föras in i det aktuella projektet och redovisas där. Dessutom hade Burenius tidigt insett att det milda vansinne som i början av decenniet gripit såväl den akademiska världen som delar av den statliga centralförvaltningen, det vill säga den obligatoriska kommunismen eller åtminstone politiska

vänsterismen i dessa kretsar, knappast hade framtiden för sig. Rune Burenus investerade i tillväxtaktier, byggde ut sitt eget utbildningsföretag och etablerade fiffiga ägarformer, men låg utåt lågt med sina egna åsikter i den marxistiska omgivningen. Kanske var det så hans urmodiga klädsel blivit permanent. Han bytte åsikt långt före alla andra men behöll uniformen långt efter det att alla andra bytt kläder. Kanske som ett slags skyddande likhet av den sort som fårflugor att försöka se ut som getingar eller rovkylor att likna vanliga myror?

Då han köpte Lammskär 1978 var Rune Burenus redan en förmögen man, om än efter dåtidens sed med det mesta av förmögenheten dold bakom lånetransaktioner, holdingbolag och draperier av fiktiva underskott i verksamheterna. Han var ägare till Europeiska Dataskolan med offentliga sektorn som huvudsaklig marknad, samt Come AB, det vill säga Computer and Operative Management Education, som börjat göra allt större inbrytningar i näringslivet. Dessutom till Bureco AB som inrättats enbart för att äga aktierna i de båda andra bolagen samt de aktier i börsnoterade företag där Rune, långt innan det blivit på modet, plöjde ner sina vinster.

Sedan dess hade verksamheten, eller åtminstone förmögenheten, expanderat ännu mer. De båda utbildningsbolagen hade ombildats till utvecklingskonsultföretaget Dismembra Management AB. Det vill säga hela Come AB och båda företagens verksamhet gick upp i Dismembra Management, medan Europeiska Dataskolan AB, utan att längre innehålla kapital, verksamhet eller personal, övertog alla skulder och gjorde en spektakulärt lönsam konkurs. Bureco hade,

förutom aktiemajoriteten i Dismembra, också betydande innehav i nischbanken RIP Bank, byggbolaget Smalands och skogsbolaget Ödsveden. Dessutom, som Burenius själv tyckte om att formulera saken, "kraftig exponering" mot ABB, Astra Zeneca, Ericsson, Skandia, Europolitan och Hennes & Mauritz. Han hade köpt IT-aktier i tid, sålt det mesta i tid, behållit rätt och trollat med vinsterna.

Rune Burenius var vid det här laget alldeles vitskäggig, men fortfarande solbränd. Håret var snarast längre än tidigare, så att han lite liknade den forne resebyråkunden Simon Spies. Det hade åtminstone hans hustru Ann-Charlotte brukat säga. Men sedan hon avlidit 1993 (lymfkörtelcancer) var det ingen, utom möjligen hans barn, som vågade kommentera hans utseende. Hans föräldrar hade aldrig riktigt försonat sig med hans framgångar. Men även de var borta, sedan länge, och med sina båda yngre syskon hade han ingen kontakt. Faktum är att de flesta i hans omgivning tyckte att han var ståtlig, nästan i samma grad som han själv gjorde det. Och de älskarinnor han både före och efter hustruns död tagit sig hade aldrig haft något att anmärka. Viagra hade ytterligare förbättrat den sidan av hans liv. Och även om hans huvudsakliga innehav i läkemedelsaktier som framgått låg hos andra tillverkare brukade han ta även detta till intäkt för sin teori om läkemedelsbranschens värde för placerare. Sjuka kommer folk alltid att bli, brukade han säga, och botar man något lever de ännu längre och behöver hjälp med ännu fler problem och krämpor.

Under den senaste vintern hade han avvecklat sitt aktiva ägande och egna arbete i Dismembra. Han hade som sagt formellt lagt ner Europeiska Dataskolan och med den de

skulder som häftat vid de övriga verksamheterna. Driften av Dismembra Management hade han överlåtit på sonen Fredrik, sedan de båda döttrarna också fått lika stora nominella poster. Han hade via Bureco investerat det genom överlåtelserna och Europeiska Dataskolans konkurs frigjorda kapitalet i företag som WM-Data, Connecta och Framtidsfabriken och sedan, som sagt, sålt även dessa innehav i precis lagom tid på förvåren 2000 och placerat om det mesta av pengarna i långsiktiga bolag med anknytning till Wallenbergsfären och Handelsbankenområdet med låg tillväxt, låg risk och hög utdelning. Han var försörjd till döddagar. Ja, han var rentav, som man tyckte om att säga i de kretsar där han numera rörde sig, eller hade måst röra sig tills han avvecklade sina verksamheter, "ur-rik". Han var vid god hälsa, hade tre vuxna barn och redan ett par barnbarn. Han ansåg sig fortfarande sexuellt attraktiv, en egenskap som ingalunda minskades av hans förmögenhet. Han var, åtminstone, som sagt, med viss kemisk hjälp, fullt potent, men kunde samtidigt belåtet framhålla att han var befriad från driften som daglig plåga. Han kunde resa hur mycket han ville, köpa vad han ville, bjuda vem han ville på nästan vadsomhelst, om han ville, och bli uppskattad för sina pengar och sin ställning av vem han ville.

Hade Rune Burenius någon hemlig svaghet, så var det möjligen just Lammskär, där han lagt ner mycket av sin själ och en hel del av sina pengar. Han hade fyllt sextitvå på senvintern innan denna historia tar sin början och insåg att inte ens den mest förtänksamme och företagsamme lever för evigt, samtidigt som han på något vis ville, även om han sålt av företagen i rätt tid och levde på sin rättmätiga vinst,

att något av det han åstadkommit skulle bevaras och bestå och påminna dem som kom efter om vad som trots allt kunde göras möjligt av en så sällsynt begåvad herre som han själv.

Det gick mot vår igen. Inhyrda hantverkare var sysselsatta med reparationer nere vid båthuset. Båda huvudbyggnaderna var färdigrenoverade sedan föregående år. Seglare gick för god vind därute i farleden, men bara ganska flatbottnade motorbåtar kunde angöra den lilla hamnen. Ytterligare en fördel, sa han sig. Man kan säga vadsomhelst om nyrika ligister i motorbåt. Ingen förstör ändå så mycket eller är så svår att läsa lusen av för en hederlig medborgare som en hord debila yngel ur gammal överklass som spyr över relingen på en sån där vad dom nu heter med segel och – tack och lov – alldeles för djup köl för de här vattnen.

Här är man trygg, tänkte Rune Burenus. Det här är mitt verk. Eller åtminstone den synliga, bestående delen av mitt livsverk. Jag måste göra något för att det ska bestå. Alltid. Då består jag. Det som verkligen är jag. På något vis, alltid. Alltid.

Det är något visst med öar, sa han sig. Sjöfåglar skrek över fjärden. Hög klar luft över skärgården. Börsen steg ikapp med vårtemperaturen.

Kapitel 2

BENGT BRANDEHÖG HADE kört fast igen. Den här gången var det redan i kapitel två det kärvade. Inledningarna var sällan något problem. En normal Brandehög-berättelse började gärna med tre sidor naturbeskrivning. Det var hans starka sida. Det och metaforerna. Bilder och liknelser. Vackert språk. Bengt Brandehög kunde skriva vackert språk "så att det isade sig ner i knärötterna" på en av landets mer framstående kvinnliga kritiker. Eller så att "läsarens fantasi lyfte från marken och genomborrade himlen med insiktens jubel" för att citera den senaste prisjuryn. Han hade fått både Övralidpriset, Per Hallström-priset och Levertinpriset. Att Pilotpriset och Augustpriset fortfarande dröjde kunde bara tillskrivas den sorts intriger som omgav alla priser han ännu inte fått.

Det var Bengt Brandehög som inlett ett romankapitel med de odödliga orden: "Morgonen gned sina bröst mot fönsterrutan." Det var han som åstadkommit den fina naturbilden: "Sjöns öga hade sin blick fästad på honom med mascara i kaveldunens toppar."

Den pågående romanen började vid en busshållplats: "Bussens röda konservburk flöt genom morgondimmans smutsiga marvatten fram mot hållplatsen där Fjodor

Svalbard stod fastklamrad vid stolpen, som en drunknande vid en mastspillra." Första kapitlet handlade just om Fjodors besvärigheter med att hinna med bussen efter den genomståndna - Bengt Brandehög var särskilt stolt över den nybildningen, ja, över sin förmåga till såna nybildningar överhuvudtaget, en talang som kritiker med självaktning aldrig försummade att hylla - den "genomståndna" kärleksnatten. Det första kapitlet ägnades tillbakablickar på den natten, filosofiska funderingar byggda på vad Brandehög ansåg sig veta om Wittgenstein och dennes "Logische Untersuchungen". Den sene Wittgensteins filosofi skulle, var det tänkt, få än större utrymme längre fram, i romanens djuplodande religiösa samtal. Redan i inledningskapitlet hade han givetvis också planterat de tankar om godheten och möjligheten att vara god även i det komplexa moderna samhället, som framöver skulle bli romanens huvudtema och svepa in den nakna handlingen i ett tacke av varm mänsklighet. Brandehög hade gjort sig känd som just en uttolkare av det goda och dess tidlösa villkor i det moderna eller postmoderna samhället. Den föreliggande - eller ännu inte riktigt föreliggande - romanen var dessutom, som anslåendet av kärleksnattstemat visade, "en starkt erotisk historia", enligt vad han hade förespeglat både förlaget och den morgontidning som köpt den obesedd som semesterföljetong.

Det var i kapitel två som svårigheterna började. Fjodor Svalbard kunde ju inte gå direkt till nästa kärleksmöte. Hans vän filosofen Sidbert Nordanvind skulle så klart uppträda och reda ut ytterligare moraliska begrepp, men det borde rimligen ha hänt mer dessförinnan. Det var alltid

lättare med skildringar från bondlandet vid förra sekelskiftet eller på 1940-talet. Men tidningen hade otvivelaktigt beställt en "nutida Stockholmskildring". Kanske en återblick på det ensamma liv som kvinnan som Fjodor just hade lämnat fört före mötet med honom - "hennes äktenskapliga säng hade länge varit som ett folktomt torg"? Innan "deras kroppar blandades som en grekisk bondsallad". Eller kanske skulle Fjodor på bussen möta en alkis som visade sig vara en filosof han också, ett offer för Vårdsverige? Eller tvärtom för de sociala inskränkningarna? Det berodde givetvis på vad man trodde om läget och åsiktsbrytningarna om ett halvår då följetongen skulle gå eller om ett år då boken kunde väntas komma. Det var onekligen ett problem det här med böckers långa nedkomsttid - konstigt nog hade produktionsprocessen sedan manus lämnat författaren blivit ännu mer utdragen genom datoriseringen. Med debattartiklar eller föredrag var man garanterat på säkrare mark i förhållande till dagsdebatten. Filosofiska alkisar var tidlöst användbara, men vad de stod för kunde variera. Man fick fundera på den saken. Själv fick han inte ta sig ett endaste glas förrän det här kapitlet, åtminstone i form av en översikt och de mest slående bilderna, fanns lagrat i datorn. Varken öl, vin, Internet eller dataspelet "Civil War Generals 2".

Om man nu tänkte sig att Fjodor Svalbard på bussen erinrade sig ett tidigare samtal om luthersk och modern moral med Sidbert Nordanvind, så kunde ju en följande scen på något vis illustrera detta. Något i stil med: "När Fjodor Svalbard omsider lät sin kropp födas på nytt ur bussens varma livmoder ..." Och så något om att vara "som

en kattunge i Slussens trafiknystan”. Och så de existentiella perspektiven, där ...

– Bengt!

Han befann sig fortfarande på Slussen med Fjodor Svalbard, snärjd i metafor-nystanet.

– Bengt!

Den här gången fanns det mer aggression i den ropande rösten.

– Ja? ropade han i hopp om att hans egen röst skulle gå stark och säker utför halvtrappan ner mot köket och entréhallen där Dessi stod och gastade.

– Klockan är elva! ropade hon.

– Kvart i! sa han. Jag har läget fullständigt under kontroll.

Han hade så klart glömt av alltihop.

Visste inte om han var arg på sig själv för det. Eller på henne för hela saken och för hennes evinnerliga gästande. Eller rentav lättad över avbrottet.

Manusdatum för början var inte förrän om en vecka.

– Fem i! ropade Dessi obevekligt därnerifrån.

Bengt Brandehög kunde inte låta bli att än en gång förundras och reta sig på hennes förmåga att vara exakt i skitsaker och alltid vända dem till sin fördel. Okej, de skulle åka elva. Okej, han hade varit för lat eller konflikträdd eller disträ för att överhuvudtaget diskutera avgångstiden. Själva resan var han den här gången införstådd med,

liksom att den var nödvändig. Därmed inte sagt att den roade honom, som den tycktes göra henne.

Det lustiga var bara hur hon, när han nu tog i för att visa att han visst var beredd och med på hennes noter, ändå lyckades hitta ett fel, denna gång den mest banala tidsdifferens mellan hans yttrande och det verkliga klockslaget som hon också ursprungligen haft fel om. Och dessa tio minuter hit eller dit, som han till på köpet råkat lägga till för att stämma henne försonligt, använde hon nu för att sätta honom i underläge med.

– Ja, jag kommer, sa han i brist på bättre och började stänga av datorn.

Utan att via Internet ha hunnit läsa av kultursidorna i de dagstidningar han inte prenumererade på och utan att ha hunnit skriva ut dagens intressanta artiklar ur de franska och engelska dagstidningar han följde.

– Du kan åtminstone försöka se lite prydlig ut, sa hon när han kom nedför trappan.

Bara så där, utan anledning, egentligen. För att säga något som skulle göra honom sur.

– Okej, sa han. Kavaj och slips? Smoking? Gummidräkt?

– Det räcker så bra med en hel tröja, sa hon. Och ett par andra byxor.

Om man såg den här konversationen utskriven, tänkte han, skulle man inte förstå vad det är som gör att jag ändå älskar henne. För det gör jag. Vete fan om det är ömsesidigt. Om det nånsin har varit. Men något måste det ha varit från början. Något. Bara att reta gubben? Fan vet.

Hon är tio år yngre men behandlar mig som om jag var ett bråkigt småbarn, när det är som bäst. Och uppträder som om jag var nån sorts betjänt i övrigt, den mesta tiden. Hon har helt slutat prata om mina böcker.

Just nu var Dessi hursomhelst ovanligt till sin fördel. Till det yttre. Hon hade klätt sig för utfärden, ungefär som man skulle klätt en modell i någon modetidning, om man där hade tolererat modeller som var över trettio. Det långa, lockiga, blonda håret låg bakåtstruket med ett hårband. Det fräkniga ansiktet tittade upp ur en stor ljusgrå polokrage omgiven av en mörkare grå tygjacka. Det var det grå modets säsong. Den späda kroppen verkade bara ännu spädare i de bylsiga sportkläderna och stora snörstövlarna, ett intryck som ökades av de åtsmitande gråsvarta byxorna. Han funderade först på liknelser i stil med att "hon såg ut som en grå bergknalle översållad med ljusare renlav där ansiktets fräkniga flugsvamp lyste farligt lockande". Sedan på det faktum att de inte hade legat med varandra på fjorton dagar.

- Om du stänger av bilvärmaren härinifrån och tar dom där kassarna, så går jag ut i garaget och börjar packa in, sa hon obevekligt.

Bengt Brandehög drog på sig ett par beigea chinos, en tjock ylletröja över skjortan och en brun Gantjacka, "The Fisherman". Han kastade ner ett par böcker i en kasse från NK som Dessi lämnat på köksbänken, kollade att han hade pengar och betalkort i plånboken, gick ut genom ytterdörren och kom ut på garageplanen, där Dessi redan hade bilen ute. En vit, tvåsitsig BMW med mörkblått cabriolettak den här gången. Utan att ett ord hade växlats

visste han att det nu var hans uppgift att stänga garagedörren, ge henne hennes nycklar och ta plats i bilen.

Bara mellan skål och vägg – skålen i så fall ett ölglas och väggen en röd, figurmålad sådan på KB, Konstnärsbaren på Smålandsgatan – brukade Bengt Brandehög utlåta sig om hur falskt allt prat om jämställdhet egentligen var. Hur biologin enligt hans mening alltid triumferade. Det vill säga hur kvinnorna inte kunde klara av situationer som denna, där mannen var beroende och underlägsen. Det var han som var jägare och skulle komma med mammutarna. Även till de mest självständiga yrkeskvinnor.

I likhet med många intellektuella i hans egen generation saknade Bengt Brandehög körkort. Det hade inte gjort något i hans första äktenskap med poeten Stella Persson, som inte heller körde bil och med honom odlade anarkism i de sista husockupantkretsarna på åttitalet. I varje fall inte så länge samlivet varade, innan hon flyttade över sin gunst till en känd litteraturkritiker som körde Ferrari till jobbet och Harley Davidson på fritiden.

Med Dessi var han däremot värnlös i de här lägena. Killar, brukade han säga, fast han aldrig skulle drömma om att skriva det, killar får redan från början lära sig att inte utnyttja de tillfällen där de är starkare och har övertaget. Men tjejer, dom blir helt konfysa och förvandlas till kejsar Nero så fort dom har en i sitt våld. Som Dessi, när vi ska åka i hennes bil.

- Stängde du garagedörren ordentligt? sa hon just.
- Javisst, sa han och spände fast sig med säkerhetsbältet. Här är nycklarna.

- Håll dom ett tag åt mig, sa hon. Tills jag har backat ut och kan stoppa ner dom.

Vackrare än någonsin, trots uppsynen.

- Vad vill han egentligen? sa han för att säga något.

- Precis vad jag har sagt, sa Dessi. Han vill prata pengar och sånt med oss, och då ska tydligen du vara med också.

Han sa inget.

- Jag menar, sa hon. Fredrik har förstås med sig Anna, som pappa gillar, även om jag inte fattar varför. Och Lina går det väl inte att hindra att dra dit Frank. Så därför kom vi överens om att jag skulle ta med dig också.

Skithyggligt!

Vad svarar man på sånt?

Dessi visste ju precis vad hon sa och gjorde i alla andra sammanhang. Hon var chef och hade både ett par fast anställda och ett stort antal tillfälligt inhyrda för de resor hon arrangerade. Hon anställde guider och reseledare för längre eller kortare perioder och gjorde upp kontrakt med utländska hotellagenter och bussföretag. Hon tjänade pengar. Hon verkade i en bransch som handlade om att tillfredsställa folks känslor och drömmar och få dem att känna sig omhändertagna och aldrig klaga. Hon var det enda av syskonen som ärvt något av affärssinnet från pappa Rune. Hon kunde knappast vara helt tondöv för folks känslor. Det skulle inte gå i hennes yrke, sa han sig.

Var det medvetet som hon kopplade av vibrationsradarn i privatlivet?

Eller gick det helt automatiskt?

Ingen kunde vara så likgiltig för hur det hon sa uppfattades.

Men som sagt, bedövande vacker. Även i profil, så här medan bilen susade ut över Lidingöbron in mot Gärdet och vidare genom Östermalm och utför Skeppsbron mot Slussen, där han nyss lämnat Fjodor Svalbard.

Varför kunde man inte skriva om sånt här? Hur folk verkligen bar sig åt mot varandra, killar och tjejer, barn och föräldrar?

Men varför skulle man det förresten? Borde man inte istället berätta hur det borde vara? Var det egentligen inte rentav författarens moraliska plikt? Alldeles frånsatt att det var vad som också gick att få gehör för i bokhandeln. Bengt Brandehög lät godheten triumfera. I hans böcker fick den sin revansch, och det var ju alldeles tydligt att det var precis det som läsarna, åtminstone de mer litterärt medvetna av dem, längtade efter.

Och vackert språk.

Dessi Burenius hade behållit sitt flicknamn under äktenskapet med Bengt Brandehög. Och äktenskapsförordet var mycket noggrant formulerat till hans nackdel. Varför inte? Om någon av dem var något, så var det väl han? Vem hade hört namnet Burenius? Brandehög var däremot en självklarhet i press och debattsoffor, åtminstone av det lite bättre slaget.

Danvikstull, ingen större trafik. De flesta hade väl åkt igår, fredagkväll.

Dessi körde med en sammanbiten min. "Som en ormvråk på väg mot en sork som skymtat i undervegetationen"? Nej,

inte tillräckligt originellt. Kan man förresten tänka sig ormvråkar blonda med fräknar? Fast så i detalj funderade aldrig kritikerna.

Annars påminde uppsynen väl mest om hennes far, Rune Burenus. Trots annan hårfärg och fräknar.

Kunde man göra något på det?

Hon liknade sin far som en elak tanke på något vis alltid liknar sin upphovsman.

Eller var det för enkelt?

Kapitel 3

ANNA KORNVALL HADE också behållit sitt flicknamn. Bara privat, det vill säga på uttagslappar till det gemensamma bankkontot, skrev hon sig ibland Kornvall-Burenus. När hon nu satt i bilen bredvid Fredrik som körde över Skurubron, ut från Nacka mot Värmdö och skärgården, var hon emellertid helt upptagen av sin roll som Anna Kornvall. Framåtanda är bland annat förmågan att helt koppla av allt annat och koncentrera sig på ett problem i taget. Och de som påstod att det skulle vara en extremt manlig egenskap hade fel.

Just nu gällde det intervjun i gårdagens Rapport.

Den där eländiga TV-journalisten som använt intervjun om hennes upphöjelse till ordförande i socialutskottet till att fråga om hon med sina levnadsomständigheter verkligen kunde förstå vanliga, enkla människor och socialhjälpsberoende. Vadå, varför skulle hon inte kunna det? hade hon undrat, rakt in i kamerorna. Varpå journalisten – hon hade vid det här laget tittat på videobandet minst fem gånger – hade frågat var hon bodde, till exempel? Jag bor på Söder, hade hon sagt. En gammal arbetarstadsdel! Där det bor många ungdomar, och arbetssökande, och invandrare. Varpå journalisten försvann

ur bild och ersattes av en vy över lyxbygget Söder torn i det nya området vid Medborgarplatsen. En osynlig penna ringade in hennes och Fredriks taklägenhet. Varpå journalisten, åter i bild, frågade hur mycket den kostade. Så ett påpassligt klipp till henne som såg förvånad, svarslös och, än värre, förnärmad ut, när summan nämndes av den nu osynlige journalisten.

Det var illa nog som det var, även om de hade undvikit att dra in Fredrik, hans bakgrund, arbete och förmögenhet. Eller var det slug taktik det också? Det var ett egendomligt utslag av svensk moral i allmänhet och den socialdemokratiska rörelsens i synnerhet att man möjligen kunde förlåta en ärvd förmögenhet som Palmes, eller ett fint gifte som Kjell-Olof Feldts. Kungen eller Peter Wallenberg skulle tas emot med öppna armar i Rörelsen, tänkte hon surt. Men redan den gamle populäre proletäre finansministern Sträng hade betraktats med oblida ögon då han för hårt hoptjänade pengar köpte ett stenhus i Gamla stan. En kommunikationsminister som för ett par decennier sen avslöjats som innehavare av en ärligt förtjänad förmögenhet hade avpolletterats och dött strax efter. De där historierna hade berättats och stötts och blötts gång på gång i hennes hem, då hon växte upp. I ett ombudsmannahem är politik förstås det givna samtalsämnet vid matbordet och i TV-soffan. Men ur en lite annan vinkel än i andra miljöer. Själva idéerna är givna, ungefär som att hålla på ett visst fotbollslag. Det är taktiken som är spännande. Passningarna, dagsformen och laguppställningen är det som ideligen debatteras.

Skulle hon kanske istället ha framhållit just att pengarna som köpt lägenheten och fortsatte att betala den